Agendapunt:

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel.

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1617299

Onderwerp:
Participatiebeleid Omgevingswet

Voorgesteld besluit:
1. Het document "Participatiebeleid Omgevingswet" vast te stellen en van toepassing te verklaren voor het opstellen van het participatiebeleid voor de Omgevingswet
2. Kennis te nemen van de leidraad participatie voor initiatiefnemers

Inleiding:
Op 1 januari 2023 wordt de omgevingswet ingevoerd. Met deze wet zullen 26 wetten op het gebied van de fysieke leefomgeving worden samengevoegd in één wet. Deze wet zal straks een nieuw wettelijk kader vormen voor alle onderwerpen die komen kijken bij het inrichten van de fysieke leefomgeving: milieu, water, bodem, geluid, lucht(kwaliteit), natuur, ruimtelijke ordening en monumentenzorg.

In de omgevingswet wordt een grotere verantwoordelijkheid en meer initiatief neergelegd bij de samenleving. Participatie krijgt daarmee een grote rol. Voor de omgevingsvisie, het omgevingsplan, omgevingsprogramma en de projectprocedure gaat ook een motiveringsplicht gelden: we zijn dan als gemeente verplicht om bij een besluit aan te geven hoe we inwoners, ondernemers, verenigingen en bestuursorganen hebben betrokken bij de voorbereiding van een plan en wat daarvan de resultaten zijn.

In 2020 is deze motiveringsplicht uitgebreid en dat betekent dat gemeenten nu ook verplicht zijn om een participatiebeleid op te stellen.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Het vaststellen van een participatiebeleid voor de Omgevingswet en het kennis nemen van de leidraad voor initiatiefnemers, waardoor de kwaliteit van de lokale democratische processen wordt vergroot, de samenwerking tussen gemeente en inwoners wordt versterkt en helderheid wordt geschapen over proces en rolverdeling.

Argumenten
1.1 *Er is sprake van een wettelijke verplichting om te komen tot een participatiebeleid*
Het participatiebeleid is van toepassing bij het opstellen en aanpassen van de instrumenten van de Omgevingswet waarvoor een motiveringsplicht geldt. Door participatiebeleid vast te stellen voldoen we aan de verplichting binnen de Omgevingswet.

1.2 *De gemeente ziet kansen op het gebied van participatie*
Dit participatiebeleid is geschreven voor de Omgevingswet. Na vaststelling vormt dit de basis voor het uitvoeren van participatie onder de Omgevingswet.
Benadrukt hierbij moet worden dat dit een tijdelijk beleid betreft om te voldoen

aan de wettelijke eisen die gelden voor de invoering van de Omgevingswet. Ondertussen werken we aan organisatiebreed participatiebeleid waarbij we graag de gemeenteraad alsmede onze inwoners, ondernemers en instellingen betrekken.

1.3 *Met het opstellen van het participatiebeleid stellen we de eerste kaders voor participatie onder de Omgevingswet*
De gemeenteraad heeft aangegeven dat het samenspel tussen college, raad, eigen organisatie, andere overheden en samenleving gaat veranderen. Met het opstellen van participatiebeleid stellen we kaders op voor het samenspel tussen organisatie en samenleving. Voordat dit participatiebeleid aan u is voorgelegd is er in de ronde van maart 2021 hier het gesprek met u over geweest. De opgebrachte inbreng is in dit plan meegenomen.

1.4 *Dit voorstel geeft uitvoering aan het plan van aanpak uit de Memo Plan van Aanpak implementatie Omgevingswet*
In het memo plan van aanpak implementatie Omgevingswet van 20-11-2019 staat aangegeven dat de organisatie op het thema participatie beleid wil gaan ontwikkelen dat van toepassing is voor de gehele organisatie. Door de startnotitie aan de raad aan te bieden wordt gestart met een proces wat leidt tot het opleveren van één van de deelproducten.

1.5 *De leidraad participatie biedt handvatten voor initiatiefnemers*
Het participatiebeleid is in principe niet van toepassing bij initiatieven. Initiatiefnemers hebben onder de Omgevingswet alleen de plicht om aan te geven óf er sprake is geweest van participatie, en wat hiervan de uitkomst is. We willen hen als gemeente echter stimuleren en op weg helpen met participatie. Door gebruik te maken van de leidraad krijgt de initiatiefnemer een beter beeld van hoe participatie toe te passen.

Kanttekeningen

1.1 *Participatie is een breed begrip*
De gemeente heeft veel vrijheid gekregen om het participatiebeleid vorm te geven. Dat bood kansen, maar bracht ook risico's met zich mee. Participatie is een containerbegrip waaronder veel zaken geschaard kunnen worden. Uitdaging is om tot een open en transparant beleid te komen waarin we formuleren hoe we participatie zien, hoe en wanneer we het in willen zetten en wie we daarbij betrekken.

1.2 *Het betreft een tijdelijk beleid*
Het participatiebeleid dat voorligt is specifiek bedoeld om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de gemeente voorafgaand aan de invoering van de Omgevingswet. Zoals eerder én in het plan zelf benadrukt geloven we dat we met participatie een kans hebben. Daarom is dit beleid opgesteld voor de Omgevingswet maar wordt ondertussen ingezet op organisatiebreed participatiebeleid waarbij de gemeenteraad en inwoners, ondernemers en instellingen betrokken worden.

Integrale afstemming

Er heeft afstemming plaatsgevonden met het kernteam omgevingswet en de vakafdeling Ruimte Initiatief.

Financiën
Dit voorstel wordt uitgevoerd binnen het budget dat hiervoor reeds door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld.

Effecten overige programma's
Niet van toepassing

Communicatie
Eventuele betrokkenen zullen benaderd worden voor informatie en consultatie. Na vaststelling van het participatiebeleid zullen we communiceren over hoe het participatiebeleid vorm heeft gekregen in onze gemeente en hoe inwoners, instellingen en ondernemers hiervan gebruik kunnen maken.

Uitvoering
Juni 2022: behandeling participatiebeleid in gemeenteraad
Najaar 2022: voorstel organisatiebreed participatiebeleid
1 januari 2023: invoering omgevingswet

Effecten op pijlers duurzaamheid
Niet van toepassing

Bijlagen
1. Participatiebeleid Omgevingswet
2. Leidraad participatie initiatiefnemers

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein R.T.A. Korteland